

TLAČOVÁ SPRÁVA č.3 - sezóna 2016/2017

Režisér M. Tarant: Nikdy sa neopakujem

Rozhovor k pripravovanej premiére opery G. Pucciniho Bohéma

Pripravovaná premiéra opery Giacoma Pucciniho Bohéma, ktorá bude v piatok 30. septembra v Historickej budove Štátneho divadla Košice, sa pre režiséra Michaela Taranta nesie v znamení čísla tri. Je to jeho tretia inscenácia v košickej opere a zároveň je to jeho tretia Bohéma. Hovorili sme s ním nielen o výhodách a nevýhodách návratov a opakovaní

Pucciniho Bohéma je vašou treťou režisérskou zastávkou v opere Štátneho divadla Košice. Je pre vás výhodou pri príprave novej inscenácie, že poznáte súbor alebo je to skôr nevýhoda?

Medzi výhody určite patria medziľudské vzťahy. Poznáme sa, s väčšinou kolegov sa máme radi a vážime si svoju prácu. Na druhej strane ale odpadá trochu akýsi punc novosti. Človek sa musí viac snažiť, aby nebol takpovediac obkukaný a stále prinášal tým ľuďom niečo nové. Ale v divadelnej práci je to bežná situácia.

Je to vaša tretia Bohéma a tak sa opäť natíska otázka. Aké to má pre režiséra výhody a aké nevýhody?

Nikdy svoje inscenácie neopakujem. Aby som sa už vôbec neopakoval, prizval som k svojej tretej Bohéme aj nového výtvarníka, Tomáša Moravca, s ktorým už spolupracujem dlhé roky. Samozrejme ak sú noví speváci, nový zbor, nový orchester a nový dirigent a človek k inscenácii pristupuje poctivo, tak je stále nová, hoci ide o rovnaký titul.

Do akej miery je náročné vrátiť sa k tej istej predlohe a urobiť ju inak?

Deti slávnych hovoria, že to nie je žiadna výhoda a musia sa viac snažiť. Platí to aj pri návrate k tomu istému dielu. Je to aj výhoda, lebo človek to dielo už dôverne pozná a má už na neho vytvorený istý názor. Komplikovanejšie to je v tom, že sa musíte nútiť k tomu, aby ste sa neopakovali, a aby ste aj v sebe aj v tom diele našli niečo nové. Ak je to len spomínanie, kopírovanie a návrat k tomu istému, znamená to pre umenie smrť – platí to aj o živote či láske.

Janáčkova Jej pastorkyňa, ale aj veristické operné dvojčky Sedliacka česť a Komedianti, ktoré ste v Košiciach režírovali v minulosti, sú príbehmi lásky v rôznych podobách. Tragický príbeh lásky nám ponúka aj Bohéma. Majú tieto príbehy veľa spoločného, alebo je v nich láska vždy iná?

To je veľmi dobrá otázka. Aj u Pucciniho aj u Janáčka je mi mimoriadne sympatické, že veľmi milovali ženy a obaja ich dokázali povýšiť a zbožňovať. Hoci je to pomerne intímne, u oboch mal ich úbožný život veľký význam aj pre ich tvorbu. Obaja si ženy veľmi vážili. To nie je v našom prostredí, myslím v českom a moravskom, úplne bežné – buď ich vnímame ako predmet túžby, alebo ich berieme ako kvalitnú pracovnú silu. Nie vždy si ich vážime.

Vaše predchádzajúce košické inscenácie kládli veľký dôraz na to, aby speváci na javisku boli aj dobrými hercami. Určite tomu nebude inak ani teraz. Ako sa súbor herecky posunul od vašej prvej košickej inscenácie?

Základným prínosom je to, že veľa vecí si už vôbec nemusíme vysvetľovať. Určite máte skúsenosť s tým, že keď príde niekto ako hosť do divadla, tak súbor chváli. Má to samozrejme v popise práce, lebo sa to sluší a patrí. Robil som v mnohých divadlách a musím povedať, že často je atmosféra konfrontačná až nepriateľská a nerobí sa ľahko. Tu v Košiciach je tá atmosféra ľudská. Všetci máme svoje chyby a nedostatky, ale už sa poznáme a myslím si, že aj dôverujeme.

20.9.2016

Svjatoslav Dohovič